

Rak jelita grubego

Szczyt zachorowania na ten nowotwór przypada na 7 dekadę życia. Przyczyny jego powstawania nie są do końca poznane. Najważniejszymi czynnikami ryzyka są :

- polipy gruczołowe jelita grubego,
- choroby zapalne jelita grubego (wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroba Leśniowskiego - Crohna),
- czynniki dietetyczne (dieta bogata w tłuszcze zwierzęce, uboga w błonnik i wapń),
- palenie tytoniu,
- wiek.

Objawy choroby

We wczesnej fazie choroby nowotwór ten najczęściej nie daje żadnych dolegliwości. Objawy kliniczne występują późno i zależą od lokalizacji guza. Należą do nich:

- tępe bóle w podbrzuszu,
- krwiste stolce lub domieszka świeżej krwi w stolcu,
- wzdęcia,
- zmiana rytmu wypróżnień (zaparcia naprzemiennie z biegunkami),
- objętość stolca,
- niedrożność przewodu pokarmowego.

Diagnostyka

W przypadku podejrzenia raka jelita grubego obowiązuje pełne badanie przedmiotowe oraz badanie proktologiczne, które obejmuje:

- oglądanie okolicy odbytu,
- badanie fizykalne palcem przez odbytnicę (per rectum)
- rektoskopia, sigmoidoskopia lub kolonoskopia w zależności od potrzeb,
- pobranie wycinka do badania histopatologicznego.

Ponadto chory powinien mieć wykonane:

- USG jamy brzusznej i miednicy małej,

- USG transrektalne,
- zdjęcie klatki piersiowej,
- badanie ginekologiczne u kobiet,
- przedoperacyjne oznaczenie poziomu CEA w surowicy.

Niekiedy należy wykonać w zależności od potrzeb:

- tomografię komputerową jamy brzusznej i miednicy małej,
- urografię,
- cystoskopię.

Decyzję o leczeniu podejmuje się w oparciu o wynik histopatologiczny guza oraz dodatkowe badania obrazowe i laboratoryjne. W ostatnich latach wykonuje się także badanie genetyczne guza nowotworowego w celu wykrycia niekorzystnych mutacji.

Leczenie chirurgiczne ogniska pierwotnego nowotworu i /lub przerzutów (metastazektomia) oraz chemioterapia uzupełniająca lub paliatywna zależy od stopnia zaawansowania nowotworu w momencie rozpoczęcia i kontynuacji leczenia. W przypadku choroby zlokalizowanej (bez przerzutów) możliwości wyleczenia choroby przekraczają kilkadziesiąt procent. W ostatnich latach pojawiło się wiele nowych leków biologicznych, które wraz z dotychczasowymi metodami terapeutycznymi wydłużają znacząco życie chorym nawet w zaawansowanych postaciach choroby.